

Til miljøminister Lea Wermelin, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri
Rasmus Prehn og klima-, energi-, og forsyningsminister Dan Jørgensen

22. april 2022

Nye krav punkterer kommunernes udtagningsindsats

Kære Lea Wermelin, Rasmus Prehn og Dan Jørgensen

Med Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021 står det klart, at de politiske mål i forhold til at reducere landbrugets udledning af CO₂, at forbedre vandmiljøet og skabe mere plads til naturen er tårnhøje. Et centralt virkemiddel til at sikre dette er blandt andet udtagning af landbrugsjorder – og særligt udtagning af 100.000 hektar lavbundsgræsland. Skal det lykkes, så er der behov for, at unødige benspænd bliver fjernet.

Vi har arbejdstøjet på, men...

Vi er 45 kommuner, som i dag arbejder aktivt med udtagning af landbrugsjord til grønne formål – og vi bakker fuldt ud op om målsætningerne. Faktisk har vi allerede arbejdstøjet på, og vi vil meget gerne bidrage til at få indsatsen op i et helt andet gear. Men det forudsætter, at vi har adgang til tilskudsordninger, der kan kompensere lodsejeren for det værditab, som de forventes at få, når deres arealer vådlægges, drænrør kappes m.v. i forbindelse med udtagningsprojekter, og at enkeltstående kommuner ikke skal betale for uforudsete, ændrede rammevilkår.

Fra og med 1. juli 2022 træder et forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §-3 arealer, som er beskyttede naturarealer, i kraft. Samtidig har Landbrugsstyrelsen netop meddelt, at styrelsen fra 2023 ikke vil give kompensation til landbrugsarealer, der har status som natur. Konsekvenserne af de to ting er, at lodsejere fremadrettet ikke vil kunne modtage kompensation for frivillig deltagelse i udtagningsprojekter på disse typer arealer. I hvert fald ikke de projekter, der er baseret på de EU-finansierede tilskudsordninger. Det er særdeles kritisk for gennemførelse af udtagningsindsatsen, fordi mange af de arealer, som er egnede til realisering af udtagningsprojekter, vil blive omfattet af § 3-forbuddet og udfasningen af kompensation til naturarealer.

Konsekvenser af § 3-forbud og afskaffelse af tilskud til naturarealer

På den lange bane vil ændringerne betyde, at kompensationen til lodsejeren vil blive reduceret fra op til ca. 36.000 kr. pr. ha. til 0 kr. pr. ha. I enkelte tilfælde vil kompensationen endda blive reduceret fra helt op til 70.000 kr. pr. ha. Det vil naturligvis reducere lodsejernes lyst til og mulighed for at indgå i udtagningsprojekter. Særligt i lavbundsprojekter, hvor disse typer arealer fylder en del. På den korte bane kan det få stor økonomisk betydning for

igangværende projekter. Mange af vores kommuner har indgået aftaler med en lodsejer, hvor den enkelte kommune har givet skriftlige tilsagn om midler til projektudgifter fra Staten. Kontrakterne er vel og mærke indgået på baggrund af Landbrugsstyrelsens formelle satskort, som er et aktivt og velintegreret redskab i kommunernes udtagningsindsats. Vi har vedlagt et baggrundsnotat, som uddyber konsekvenserne (bilag 1).

I er som MINIMUM nødt til at finde en løsning på de igangværende projekter. Ellers risikerer vi en situation, hvor lodsejere anlægger søgsmål mod de kommuner, som de har indgået aftale med om bl.a. kompensation. Nogle kommuner forventer en ekstraregning på op til 4 mio. kr. alene på ét projekt! Samtidig frygter vi, at tilliden mellem kommune og landmand kan lide uoprettelig skade.

Vi brænder alle for at understøtte den grønne omstilling af det åbne land, og vi vil meget gerne bidrage til, at det sker. Men som økonomisk ansvarlige kommuner har vi været nødsaget til at trække i håndbremsen på vores igangværende udtagningsprojekter, indtil der findes en løsning. Vi opfordrer jer derfor til hurtigst muligt at finde løsninger, der tager hånd om udfordringerne for de igangværende projekter, og som ikke svækker lodsejernes og kommunernes mod på at deltage i nye projekter.

Vi indgår meget gerne i en videre dialog omkring løsninger.

Med venlig hilsen

Peter Sørensen (A), borgmester i Horsens Kommune
Ole Vind (V), borgmester i Hedensted Kommune
Jens Ejner Christensen (V), borgmester i Vejle Kommune
Lars Storgaard (C), borgmester i Favrskov Kommune
Torben Hansen (A), borgmester i Randers Kommune
Ulrik Wilbek (V), borgmester i Viborg Kommune
Steen Wrist (A), borgmester i Fredericia Kommune
Knud Erik Langhoff (C), borgmester i Kolding Kommune
Mads Skau (V), borgmester i Haderslev Kommune
Jan Riber Jakobsen (C), borgmester i Aabenraa Kommune
Kenneth Muhs (V), borgmester i Nyborg Kommune
Tonni Hansen (SF), borgmester i Langeland Kommune
Hans Stavnsager Rasmussen (A), borgmester i Faaborg-Midtfyn Kommune
Jørgen Popp Petersen (Slesvigsk Parti), borgmester i Tønder Kommune
Bent Hansen (V), borgmester i Gribskov Kommune
Thomas Lykke Pedersen (A), borgmester i Fredensborg Kommune
Jesper Frost Rasmussen (V), borgmester i Esbjerg Kommune
Stephanie Storbak (V), borgmester i Billund Kommune
Mads Sørensen (V), borgmester i Varde Kommune
Frank Schmidt-Hansen (C), borgmester i Vejen Kommune
Hans Østergaard (V), borgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune
Søren Steen Andersen (V), borgmester i Assens Kommune
Johannes Lundsryd Jensen (A), borgmester i Middelfart Kommune
Morten Andersen (V), borgmester i Nordfyns Kommune
Michael Stegger Jensen (A), borgmesteren i Syddjurs Kommune

Carsten Rasmussen (A), borgmester i Næstved Kommune
Mikael Smed (A), borgmester i Vordingborg Kommune
Gert Jørgensen (C), borgmester i Sorø Kommune
Ole Vive (V), borgmester i Faxe Kommune
Dorte West (V), borgmester i Herning Kommune
Per Bach Laursen (V), borgmester i Vesthimmerland Kommune
Niels Jørgen Pedersen (V), borgmester i Thisted Kommune
Hans Ejner Bertelsen (V), borgmester i Morsø Kommune
Mogens Jespersen (V), borgmester i Mariagerfjord Kommune
Mads Jakobsen (V), borgmester i Struer Kommune
Peder Christian Kirkegaard (V), borgmester i Skive Kommune
Thomas Kastrup-Larsen (A), borgmester i Aalborg Kommune
Mogens Christen Gade (V), borgmester i Jammerbugt Kommune
Ib Lauritsen (A), borgmester i Ikast-Brande
Hans Christen Østerby (A), borgmester i Holstebro Kommune
Kasper Bjerregaard (V), borgmesteren i Norddjurs Kommune
Christina Krzyrosiak Hansen (A), borgmester i Holbæk Kommune
Frands Fischer (A), borgmester i Skanderborg Kommune
Peter Hansted (A), borgmester i Ærø Kommune
Jesper Greth (V), borgmester i Rebild Kommune